

Instytut Pamięci Narodowej - Poznań

<https://poznan.ipn.gov.pl/pl7/edukacja/przystanek-historia/przystanek-historia-zie/37775,Zielonogorskie-obchody-jubileuszu-15-lecia-Instytutu-Pamieci-Narodowej-Zielona-G.html>
24.04.2024, 15:36

Zielonogórskie obchody jubileuszu 15-lecia Instytutu Pamięci Narodowej - Zielona Góra, 18 września 2015

Otwarcie Centrum Edukacyjnego IPN „Przystanek Historia” w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. C. Norwida w Zielonej Górze podczas uroczystości Jubileuszu 15-lecia IPN. Otwarcia dokonali wspólnie dr Łukasz Kamiński, prezes IPN i dr Andrzej B

Instytut Pamięci Narodowej obchodzi w tym roku Jubileusz 15-lecia.

W Zielonej Górze, stanowiącej wg ustawy właściwość terytorialną poznańskiego Oddziału IPN, uroczystość jubileuszowa odbyła się w piątek 18 września 2015 roku w Sali Dębowej Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C. Norwida. Moderatorem uroczystości był dyrektor poznańskiego Oddziału IPN, dr Rafał Reczek, który odczytał listy gratulacyjne z okazji Jubileuszu 15-lecia IPN od Wojewody Lubuskiego Katarzyny Osos i od Wicemarszałka Województwa Lubuskiego, Romualda Gawlika.

Motywnym przewodnim uroczystości jubileuszowych było **otwarcie Centrum Edukacyjnego IPN „Przystanek Historia” w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. C. Norwida w Zielonej Górze**. Otwarcia dokonali wspólnie prezes IPN dr

Łukasz Kamiński i dyrektor WiMBP dr Andrzej Buck.

Celem Centrum Edukacyjnego będzie popularyzowanie wiedzy o historii najnowszej regionu i kraju oraz edukacja historyczna. Organizowane będą tu wykłady, konferencje, panele dyskusyjne, seminaria popularnonaukowe i spotkania autorskie, prezentowane będą wystawy i inne formy upowszechniania wiedzy z zakresie dziejów Polski i losów obywateli w latach 1939-19989. W CE znajdzie się też punkt sprzedaży publikacji IPN.

Część oficjalną uroczystości wypełniła **gala wręczenia odznaczeń państwowych. Czterech działaczy lubuskiej opozycji wobec dyktatury komunistycznej w PRL otrzymało Krzyże Wolności i Solidarności**, odznaczenia państwowe, które prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, przyznaje za zasługi w działalności na rzecz przemian demokratycznych w Polsce. Odznaczenia w imieniu prezydenta RP wspólnie wręczył lubuskim opozycjonistom prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Łukasz Kamiński. Wśród odznaczonych znaleźli się:

[Waldemar Cerbiński](#)

[Piotr Labrzycki](#)

[Edward Lipiec](#)

[Roman Rutkowski](#)

Krzyż Wolności i Solidarności został ustanowiony przez Sejm w 2010 r. dla uhonorowania osób, które w latach 1956-89 mimo zagrożenia bezpośrednimi represjami, zasłużyły się czynnie dla odzyskania przez Polskę pełnej niepodległości i suwerenności oraz dla obrony praw człowieka i obywatela w PRL.

Po części oficjalnej odbył się **panel dyskusyjny wokół serii publikacji wydanych nakładem IPN, poświęconych zagadnieniu stosunku władz do Kościołów i związków wyznaniowych na Środkowym Nadodrzu w okresie Polski Ludowej**. W dyskusji, moderowanej przez dr. hab. Konrada Białeckiego (IPN Oddział w Poznaniu/IH UAM) udział wzięli: ks. dr hab. Dariusz Śmierzchalski-Wachocz (Z-GWSD w Paradyżu) i dr hab. Elżbieta Wojcieszak (IPN Oddział w Poznaniu).

Relacje pomiędzy komunistycznym aparatem władzy PRL a Kościołami i związkami wyznaniowymi stanowią jedno z ważniejszych zagadnień badawczych historii Polski po roku 1945. M.in. w latach 2007-2010 poznański oddział Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu realizował projekt „Władze wobec Kościołów i związków wyznaniowych w Wielkopolsce w latach 1945-1989”. Następnie, kontynuując badanie tego tematu, podjęto wspólny projekt poznańskiego oddziału IPN i Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej w Gościkowie-Paradyżu, którego celem było scharakteryzowanie najważniejszych obszarów działań Kościołów i związków wyznaniowych po II wojnie światowej na wschód od Odry – zachodniej

granicy Polski, w jej środkowej części, która obecnie wychodzi w skład obszaru województwa lubuskiego.

Prawie pół wieku tych dziejów podzielono na cztery etapy chronologiczne: 1945–1956 (od zakończenia działań wojennych II wojny światowej do tzw. odwilży październikowej). Czas sprawowania władzy w PRL przez Władysława Gomułkę w latach 1956–1970. Następnie okres władzy Edwarda Gierka 1970–1980. Na koniec, czas od powstania NSZZ „Solidarność” do upadku systemu w 1989 r. Kolejne konferencje organizowane były zawsze w gościnnych murach Zielonogórsko-Gorzowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Paradyżu.

Projekt zainaugurowała konferencja w auli Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej w Gościkowie-Paradyżu w dniu 28 października 2010 r. Kolejne miały miejsce 28 listopada 2011 r., 16 października 2012 r. i 10 grudnia 2013 r.

Efektom konferencji są publikacje wydawane nakładem IPN, do tej pory ukazały się trzy tomy:

[„Władze wobec Kościołów i związków wyznaniowych na Środkowym Nadodrze 1945–1956”](#)
(2012)

[„Władze wobec Kościołów i związków wyznaniowych na Środkowym Nadodrze 1956–1970”](#)
(2013)

[„Władze wobec Kościołów i związków wyznaniowych na Środkowym Nadodrze 1970–1980”](#)
(2014).

Obecnie przygotowwany jest do druku ostatni tom: „Władze wobec Kościołów i związków wyznaniowych na Środkowym Nadodrze 1980–1989”.

Partnerem obchodów Jubileuszu 15-lecia IPN w Zielonej Górze była zielonogórska Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida.

Patronat medialny: TVP Gorzów Wielkopolski, „Gazeta Lubuska”, Radio Zachód, Radio Zielona Góra, „Tygodnik Niedziela Aspekty”, „Gość Niedzielny”

PLIKI DO POBRANIA

[Biogram_CERBINSKI \(pdf, 119.49 KB\)](#)

[Biogram_LABRZYCKI \(pdf, 72.08 KB\)](#)

[Biogram_LIPIEC \(pdf, 73.99 KB\)](#)

[Biogram_RUTKOWSKI \(pdf, 197.63 KB\)](#)